

Anul V. Aiud,

22 Iunie 1929.

No. 25—35

Amicul Şcoalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului şcolar, al Comitetului şcolar judeţean
şi al Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Alba.

Apare săptămânal cu excepţia lunilor Iulie—August.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIŞU.

COLABORATORI:

I. Aldea, Jer. Ciungan, I. Breazu, Const. N. Buzatu, I. Dobre, A. Duvlea,
P. Petringenar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V.
Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele şcolare
şi partic. 180 lei. Redacţia şi Administraţia la Biroul Revizoratului şcolar — Aiud.

Adunarea şi excursia noastră.

Făcă de adunarea şi excursia proiectată în Munţii-Aduseni se manifestă din ce în ce un interes mai mare. Zilnic ni-se cer informaţiuni şi de-o parte şi de alta. Atâta putem să spunem tuturor, că s'au luat toate măsurile necesare pentru buna reuşita lor.

În zilele de 10—15 l. c. personal am fost la A-brud, Roşia Montană, Bucium şi Zlatna, unde convenind cu colegii s'a statorit ceace are să se pregătească pentru iubiţii colegi, cari vor veni la adunare şi de aci vor pleca în excursie. Pot să spun, că colegii din sus amintitele comune s'au angajat cu bucurie şi plăcere la munca, împreunăă cu pregătirea şi organizarea ăstorfel de întruniri.

Urmează acuma ca să răspundă învăţătorii din judeţ, luând cu toţii parte la aceste serbări culturale învăţătoresli pentruca aceste să fie cât mai impozante şi mai bine succese.

Avem informaţie precisă, că şi corul asociaţiei, de sub conducerea harnicului şi distinsului nostru coleg Ioan Gojia din Sebeş, e deplin pregătit. Acest cor va

și concerta pentru întâia oră la Sebeș, în ziua de 23 Iunie a. c. Iată programul concertului: 1. a) Cântec de leagăn, cor mixt cu solo de sopran de T. Popovici. b) La șezătoare, cor mixt de T. Brediceanu. 2. a) Foaie verde de trifoi, cu solo de tenor de N. Oancea.

b) Grânele vara se coc, cor mixt de I. Vidu.

3. Regele munților, poem din cântecele pop. rom. de T. Popovici.

4. Doină, solo.

5. Peste deal, cor mixt cu solo de tenor de I. Vidu.

6. României și fraților mei, cântec patriotic de T. Popovici. Tot acest program se va executa și la Abrud

În programul adunării au obvenit următoarele modificări : Ședința publică, în care va conferința subsemnatul, se va ține la orele 3. d. a. Atunci va fi și producția elevilor dela școala primară din Abrud. Deschiderea adunării va fi în ziua I. (29 I. c.), orele 11 a. m., iar nu după amiazi, cum s'a fost publicat.

Pentru orientare comunicăm, că după concert urmează dans. În ziua II (30 I. c. după amiazi se va face excursie la „Vulcan“, eventual chiar și la Tebea, pentru a vedea mormântul lui Iancu. Ambele nopți se vor petrece în Abrud. În ziua a III. (1. VII.) se va face excursie la „Defunata“, unde se va dormi peste noapte, pentru a se vedea în ziua următoare un răsărit de soare pe Defunata... În ziua IV (2. VII) excursie la Roșia Montană, Cărpeneș, Câmpeni și Vidra. Dormire Câmpeni eventual Abrud. Ziua V. (3. VII.) plecarea la Turda pe Valea Arieșului. La Turda se va vizita tot ce e de seamă în oraș, apoi afară de oraș vom vizita mormântul lui Mihaiu Viteazul și Cheia Turzii. În ziua aceasta la orele 9 seara vom pleca din Turda, fiecare la domiciliul său

În legătură cu aceste mai comunicăm, că s'a intervenit la Administrația financiară pentruca să achite până atunci tuturor învățătorilor salarele de pe luna curentă. Nu ne indoim deci în urma acestora, că domniile colegii învățători din județ își vor ține de o sfântă inda-

torire ca să ia cu toții parte la adunarea din Abrud și excursia prin Munții Apuseni, căci mult vor profita din ele.

Marian Sasu.

Comentarii.

Pe marginea articolului „Invățătorii tineri“.

Am citit în „Amicul școalei“ No. 22 pledoaria caldă a oropsitei noastre tagme, în spe a învățătorilor tineri. Situația noastră materială e demnă de a servi ca subiect unei parodii după „Jalnică tragedie“ alui Beldiman. Ce vrei? Să te hrănești, să te îmbraci și să te mai și cultivi din 2900 lei? Absud! Și-atunci . . . trebuie să ne coborim ochii din lumina idealului, decepționați. „Am încercat, ne-am sbătut și în cele din urmă, am fost siliți să ne resemnăm!“ Era altă cale de urmat? Și totuși sunt „oameni“ de stofa Dlui Lalu, cari, în obscurantismul lor, se mai miră de lipsa de elan a generației tinere! — O tempora o mores! Da! „Ne-am resemnat“ însă avem „sufletul nostru tânăr, patriotismul și școlarii noștri, cultul pentru carieră! (observați non sensul! Iar generației ramolite și celor doi cari în urma daltonismului de care sufăr și de care s'a molipsit și Ferrière în Capitală — văd trandafirul în negru, ce punem sub nas: „Dăm voe colegilor cu școala dinnaintea răsboiului, să vorbească oricât pe tema activității extrașcolare, — deși sunt și tineri cari au realizat ceva frumos pe acest teren — dar în ce pri-nește pregătirea și activi:atea în școală, nimic.

Dela sine înțeles, ca la acestea vor pune degetul pe gură. Iar noi?

Noi cu Dl. Ionaș vom alcătui un nou „Suplex libellus Valachorum“ — de astă dată profesional — în care vom glăsuî în felul următor: Idealismul nu e în contradicție cu idea de materie ci în raport de cauză și efect. Dintr'o comparație materia e benzina, idealismul — motorul. Departe de idealism idea de jertfă, căci jertfă însemnează distrugerea dreptului sfânt de proprietate. Nici o binefacere a Omenirii n'a fost rezultanta jertfei, dupăcum se afirmă. După datele noastre ultra moderne, misionarismul apostolilor era gras retribuit din fondurile secrete ale ministere-lor de resort. — Vei mai cerca să aduci vorba despre portarul dela Hotelul Cutare și despre acarul dela C. F. R. Dar-să nu te superi — voiu obiecta că uneori „comparaison, n'est pas raison“ sau „să ne ținem demnitatea în mizeria noastră!“ In fine, după ce tot patosul va fi așternut pe file, vom cere laconic Dlui Ministru împreună cu umoristul ieșean: Dă ucazul că e cazul!

Vom împătura apoi hârtia și vom pleca spre metropolă. Gloata veteranilor ne va contesta dreptul reprezentativ. Conci-liabili, vom exclama cu candoare ca Dante: Dacă eu rămân, cine se duce și dacă eu mă duc, cine rămâne? Vom pleca totuși! Iar dacă pe la vamă (să zicem!) ne va întrebă vre-un slujbaş întârziat; „Ce aveți de declarat?” vom răspunde cu Dl Ionaș și cu Oscar Wilde: „Nimic altceva, decât geniul nostru.”

În călătoria noastră, să facem însă o întrerupere. — Ce e mai ușor ca asta, când ești în delegație? — Aș vrea să te duc în apropierea satului meu la vre-o 3—4 respectabile figuri didactice Nu-ți spun că sunt de ce-i vechi pentru că îndată mi-ai răspunde categoric, ca în articol „...priceperea (lor!) și în școală, *nimic*”. Pe drum, ca unui apreciat prieten, ți-aș destăinui o nelămurire. Ardealul, am citit prin ziare, că are o poreclă: „leagănul dascălimului.” De ce asta, când vieața dascălimii ardelenene începe după războiul, sau mai exact de când am intrat noi pe arenă, de 3 ani încoace!

Vom intro apoi în clase...

Și vom ieși purificați — te asigur! —; vom strânge mototol Suplex libellus Vallachorum și ne vom îmbrățișa în lumina crepusculară a unui amurg.

Urmarea se știe: prudență în afirmații și mai mult discernământ. Iar pentru lecuirea rănilor noastre arzânde — le simt și eu! — vom părăsi procedeele eronate al tonului plângăreț sau al clăbucilor la gură și vom inaugura unul mai înțelept, în consecință, mai eficace.

Intorși la cămin, vom observa în No. 19 din „Amicul Școlăii” că după fraza citată, vine o alta „Cauzele nu cad atât în vina noastră.”

Altfel sistemul acesta de a cita miroase a baptism unor „oameni” ca

Nicolae Lălu inv.

Creiași școlăii active condițiile dezvoltării ei integrale.

XIII.

Respectarea principiului regionalist, în conturi generale cere:

Religia.

Învățătorul să cunoască și să respecteze cultul religios al locului.

Școala să se cointereneze de toate acelea obiceiuri bune, dela anumite sărbători de peste an, cari au darul de-a promova sentimentul religios-moral.

În cadrele cultului religios în practică, va da copiilor deprinderile automate, reclamate de morala creștină.

Cunoscând stadiul de evoluție religioasă a locuitorilor, nu va săpa abis între ei și el, ci se va încadra de-așa, ca să prezideze evoluția ei.

L Română.

Cartea de citire să fie o carte „tip regional”, care să abundenze în tratarea de chestiuni, ce interesează mai deaproape viața regiunii.

Să fie printre celelalte cărți ca o mamă în familie: să aibă de toate, ca la nevoie să poată împăca sufletul copilului.

Să deie diferitelor chestiuni de învățământ soluțiile cele mai apropiate de sufletele copiilor.

Să fie pentru copii un prețios ajutor la asimilarea materiilor de învățământ.

Cu materialul ei istoric să scoată în evidență mai mult acțiunile de influențare reciprocă ale Românilor din diferitele părți ale țării, în luptele pentru păstrarea ființei naționale.

Părțile ei literare să fie produsele celor mai reprezentative figuri ale aspirațiilor și reflexiilor neamului.

Matematica.

Învățătorul este nu numai al școlii ci și învățătorul satului.

La el se abat mereu sătenii, să-i ceară sfaturi în rezolvarea de diferite probleme, pentru aranjarea și tranșarea afacerilor dintre ei. Chestiunile, în cari se cere intervenția învățătorului, sunt indicațiunile cele mai bune, că ce anume trebuie să preocupe mai mult școala.

Istoria.

Să înceapă cu cercetarea trecutului localității, în care se găsește școala.

Date privitoare la biserică, la școală și alte instituțiuni importante, dacă sunt.

Viața socială, locală, în trecut.

Jertfele aduse de înaintași pentru îmbunătățirea și ușorarea vieții locuitorilor.

Cu ocazia excursiunilor făcute prin localitățile dimprejur când se vor vizita și alte urme istorice, să se deie copiilor și câteva priviri în trecutul istoric al lor, pentru cunoașterea acelor evenimente și fapte, cari au stat în raport cu cele ale localității.

În localitățile unde au trăit personajii, cari s'au remarcat în Istoria neamului, prin acțiuni, cu cari au putut influența procesul dezvoltării lui istorice, — în cari se găsesc monumente amintiri și alte urme, documente ale trecutului neamului, — și istoriei locale i se va da o mai amplă dezvoltare, decât acolo unde nu e cazul, pentru a înțelege localnicii felul cum înaintașii lor au înțeles să-și îndeplinească datoria față de neam și pentru a le insufla sentimentul mândriei, de-a fi putut da Istoriei neamului și oameni de-ai lor, cece ar putea să le fortifice spiritul lor de jertfă.

Cu cunoașterea Istoriei locului conducem apoi copiii în Istoria neamului, care este și trebuie să fie una și aceeași pentru toți fiii lui, istoria unității colective a lui, Istoria națională.

Geografia.

Cu ocazia învățării Geografiei locului, se va da copiilor să înțeleagă, cum în decursul vremurilor, factori cosmici, fizici și economici au produs diferitele schimbări în relieful lui în compoziția lui, în configurația lui, precum și eforturile oamenilor de-ași adapta pe acelea, trebuințelor lor, sau de a se adapta ei lor, ca să se vadă cum mediul natural influențează mersul dezvoltării omului.

Dintre elementele Geografiei, cu cari copiii se vor întâlni la Geografia ținuturilor, a patriei, a țărilor, a continentelor, se vor da mai multă importanță categoriilor, cari intră în cadrul resurselor de viață a neamului, cari privesc raportul nostru cu străinătatea și cari prin cunoașterea lor, ar putea influența în spre mai bine dezvoltarea economiei noastre.

Științele naturale.

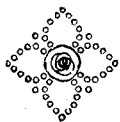
Învățătorul cunoscând starea reală a fiecărui copil ca și a părinților lui în parte, la redarea acestor cunoștințe, va insista ca fiecare să-și însușiască mai mult, din cece reclamă îmbunătățirea stării lor, din cece interesează mai mult viața lor.

Printre multele „centre de interes” ale școlii, principalul să aibă mirosul ocupației principale a localnicilor.

(Va urma.)

Sebeșel, la 31 Maiu 1929.

Alexandru Duvlea Inv.

Ortografia

și mijloacele ei de predare în școala primară.

II.

Corectarea. Incheiați! Să citească unul ce a scris. Copilul citește titlul pe litere. Ce semn ai pus la urmă? Cine a mai scris ca el? Cine altfel? Să citească unul mai departe! Copilul citește literă cu literă. Ceilalți urmăresc. Ce greșeli ai făcut? (Am lăsat cutare literă). Cum trebuia? Cine a mai făcut greșala asta? Ce semn ai pus după cuvântul cutare? (Virgula) Cine a mai pus virgula? Cine n'a făcut așa să îndrepteze! Așa procedăm până la sfârșit. Elevii scriu cuvintele greșite de desubt corect.

Recopierea. Ștergeți tăblițele! Veți copia înc'odată bucata. În altă lecție de copiere observăm că nu s-a pus semnul întrebării sau nu s-a început cu literă mare etc.

Lecție de dictare și corectare.

Petre se ceartă cu Radu.

Pregătirea. Citirea după tăblițe. (Lecția a fost copiată). Să citească unul ce a scris. (Ceilalți urmăresc. Despre ce ai citit. Altul mai departe! Altul dela început.

Dictarea Ștergeți! Acum veți scrie înc'odată pe din afară. Eu vă spun și voi scrieți. Ascultați! Petre se ceartă cu Radu. Câte vorbe sunt? Cine le poate spune despărțite? Unul să despartă în sunete! Altul. Scrieți! Procedăm așa până la sfârșit. Copii le scriu pe toate căci suntem la sfârșitul anului, altfel am scrie numai cuvânt de cuvânt. Inv. observă ținuta și controlează scrisul. Lăsați condeiele jos!

Corectarea. Cu ce literă am început? Cine n'a făcut așa să îndrepteze! Să citească unul pe litere! Cuvintele scrise greșit de mai mulți se scriu pe tablă.

Clasa II.

Se vor trata? și! și se vor face copieri și dictări. Felul de predare e aproape cel din cl. I. cu deosebirea că putem scoate exemple din anumite bucăți de citire, le scriem pe tablă și apoi elevii le decopiază. Putem analiza exemple alese. Din acestea numai în cazuri ușoare și bineînțelese putem formula regula altfel lăsam numai să le observe fără să pretindem a le învăța de rost și să le aplice.

Pisica.

Corectare și dictare

Corectarea Scoateți caietele! Să citească unul bucata „Pisica”. Ce semn e pus după vorba casă? (Punct). Cu ce literă

ai inceput vorba. „Ea“ (Cu literă mare). Cu câți i ai scris vorba ochii? (Cu 2i) etc.

Dictare. Vă voi dicta eu bucata aceasta. Ascultați Pi-si-ca (punct). Scrieți titlul acesta! Dicter mai departe. Pisica e un animal de casă. Să spună unul ce am zis. Scrieți! Dicter mai departe. Ea are capul rotund. Să spună unul ce am zis! Scrieți! și. a. m. d. Inv. supraveghează și controlează. La urmă elevii își revăd scrisul, apoi inv. strânge caietele ca să le corecteze singur.

Puternicul Dumnezeu

Semnul întrebării.

Pregătire. Să citească unul poezioara „Puternicul Dumnezeu“ ce se spune aci?

Predarea Analiza Să citească unul dela început. (Puternicul Dzeu). Ce formează cuvintele acestea? (Titlul) Ce semn se pune după titlu? (Punct.) Unde se mai pune punct? Citește mai departe! (Cine florile n'florește și grădnilor rodește?) Ce semn s-a pus după vorba rodește? De cei zicem semnul întrebării? Cine poate să'l scrie pe tablă? Cu ce seamănă? De ce s'a pus aci? Dacă n'am fi întrebat, ce am fi pus? Cetim mai departe întrebând de ce s'a pus semnul? în toată poezia, apoi trecem la.

Asociația De ce s'a pus semnul întrebării în rândurile din'ăi? Unde sa pus? (la sfârșit). Deci ce se pune la sfârșitul vorbelor prin cari întrebăm?

Generalizarea. La sfârșitul vorbelor prin cari întrebăm, punem semnul întrebării.

Aplicare. Li se pune câteva întrebări. Ei le scriu. Se corectează și se dă să decopieze bucata citită, iar în altă oră se face corectarea ei.

Cl. III și IV.

Materia cuprinde dictări, descriere, narațiuni, încercări de epistole, transformări de poezii în proză etc. apoi semnul citării, dublu punct la enumerări, folosirea virgulei la propoziția contrasă, atribut complement și în frază.

În clasa IV putem învăța pe elevi și câteva reguli de ortografie și punctuație.

Până aci copii au învățat cum se scriu vorbele și cum se despart între ele diferitele părți ale propozițiilor. Acum le facem cunoscut și legile cărora trebuie să se supună, dacă voim a scrie corect.

Felul de predare. Lecțiile de ortografie și punctuație stau în legătură mai bună acum eu cele de gramatică și se tratează metodic cam la fel.

În general întâi pregătim pe elevi. În predare scoatem exemple dacă e posibil toate din o bucată și le scriem pe tablă.

apoi le analizăm. În asociere scoatem nota comună dela toate exemplele care este chiar regula ce ne servește la generalizare. În aplicare punem elevi să caute exemple cu regula învățată și îi provocăm să ne spună după ce regulă s'au scris acelea. Se citește lecția din manualul de gramatică și li se dau teme de casă. Aplicarea fiind partea cea mai însemnată în general se face în altă oră.

Cl. III.

Apostroful.

Pregătirea. Se citește o piesă decitire sau o compoziție a elevilor. Îi întrebăm, având înainte un cuvânt apostrof: Ce semn vedeți aici? Cum se numește? Veți învăța unde se pune apostroful.

Predarea, Scoatere exemplilor (Gândiți-vă la poezia. „Hai la școală să'nvățăm". Despre cine se vorbește în această bucată? Ce spune copilul c'a făcut? (m'am sculat). Apoi ce spune c'a făcut? (m'am îmbrăcat).

Prin întrebări potrivite scoatem exemplele următoare pe cari le scriem pe tablă din o piesă de cetire.

Intr'un sat trăia, un om sărac.

El n'avea copil.

Se ruga lui Dzeu să, dea vr'un copil, și alte.

Analiza exemplilor. Să citească unul propoziția întâi! Altul mai departe! Altul se citească aici! (Aratăm cuvântul într'un adecă exemplul cu apostrof. Pe rând se citesc și celelalte. Câte vorbe sunt? Cu ce se termină cuvântul într? Când zic într aude-se vocala u? (Nu) Fiind-că nu se aude u ce semn am pus în locul ei? (Apostroful). Așa dar în loc de ce s-a pus apostroful? (În loc de vocala u care nu se mai pronunță, fiindcă zicem în loc într un mai scurt „într'un". Astfel se analizează toate exemplele.

Asocierea. În locul cui s-a pus apostroful aci? Dar aci? etc. Așa dar în locul cui se pune apostroful?

Generalizarea. Apostroful se pune în locul unei vocale, care nu se mai pronunță.

Aplicarea. Exemple date de elevi. Ei spun diferite propoziții cu apostrof în cuvinte. Spun apoi de ce s-a pus apostroful și în locul cărei vocale s-a pus. Urmează ca învățătorul să dea exemple cari se analizează. Se scriu pe tablă exemple date de elevi, apoi de învățător. Scriu exemple pe caiet la dictarea învățătorului. Se corectează. Se citește regula din carte, dându-se teme de casă cu lămuririle necesare.

Cl. IV.

Punctuația complementelor dezvoltate.

Ascultare. Punctuația complementelor simple. Se cer câteva

propoziții cu complement simplu și punctuația lor. Ei au învățat mai multe feluri de complemente dezvoltate.

Pregătirea. Ce se numește complement? De câte feluri e el? Care se numește complement dezvoltat? Punctuația cărui complement nu o știți?

Anunțarea Acum vom învăța punctuația complementului dezvoltat.

Predarea. Exemplele se scot din câte o gramatică sau învățătorul le are pregătite din istorie mai ales, de multe ori mai bune ca în carte. Se înțelege exemplele se scot din un subiect bine cunoscut de elevi prin întrebări potrivite. Vom scoate câte 2—3 exemple pentru fiecare complement și anume: pentru complementul așezat înainte, la mijloc, la urmă cu și fără virgulă și mai multe complemente cari răspund la aceeași întrebare. Pe tablă stau scrise următoarele exemple și reînțesc, dacă e posibil din același subiect.

În primăvara anului 101, Traian porni spre Dacia. Împrejurul Sarmisegetuzei, se încinse o luptă strașnică. Dacii, îngroziiți de năvala Romanilor, dau înapoi. Ei, văzându-și cetatea amenințată, dau foc cetății. Romanii respingeau în atacuri sălbatece, pe Dacii desperați, Ei au încunjurat cetatea Dacilor.

În războiul din 1878, Românii înaintau prin foc, prin fum, prin spăngi, prin mii de baionete.

Ei au bătut pe Turci la Plevna, la Vidin, Rahova, Opanez și în alte locuri din Bulgaria.

Analiza. Să citească unul propoziția întâi! Care e subiectul? Care e predicatul? Subtragem cu o linie dreaptă subiectul, iar predicatul cu una strâmbă. Ce vorbe au mai rămas? Când zicem vorbele rămase la ce ne gândim la subiect sau la predicat? Deci dacă se potrivesc și lămuresc predicatul, ce formează ele? Ce fel de complement este. În primăvara anului 101? (Dezvoltat). Îl subliniem cu 2 linii. Dar complementul. Spre Dacia? (Simplu) De ce este dezvoltat cel dintâi? Unde e așezat? La ce întrebare răspunde? Scriem întrebarea deasupra complementului. Prin ce s-a despărțit complementul dezvoltat dela început, adică cel așezat înainte de subiect, de restul propoziției? (Prin virgulă). Procedem astfel cu toate propozițiile. Facem pauză, cântec.

Asocierea. Să citească unul propozițiile în cari complementul e așezat înainte. Prin ce s-a despărțit? (Prin virgulă). Să citească unul propozițiile în cari complementul e așezat la mijloc! Prin ce este acesta despărțit? (Prin două virgule; una înaintea și alta în urma lui). Altul să citească propozițiile în cari complementul e așezat la urmă. Prin ce e despărțit complementul care nu urmează imediat după predicat? Dar cel care urmează imediat? (Prin nici un semn) Altul să citească propozițiile în cari avem complemente de același fel adică răspund la ace-

cași întrebare! Prin ce s'au despărțit acestea? (Prin câte o virgulă.) Dar aici de ce nu s-a pus virgulă?

Generalizarea. Când complementul dezvoltat e așezat înaintea părților principale ale zicerii, punem la urma lui virgulă, când e între părțile principale, îl cuprindem întră 2 virgule, când e la urmă, dacă nu urmează imediat după predicat îl despărțim cu o virgulă și când sunt mai multe componente de acelaș fel, le despărțim cu virgulă. Înaintea lui și, nu punem virgulă niciodată.

Aplicarea. Exemple date de elevi. Învățătorul întreabă cum se pune punctuația. Un elev scrie la tablă. Inv. dă exemple. Elevii scriu deodată pe caiete și pe tablă apoi se corectează. Urmează citirea lecției și regulei din carte cu îndrumarea de a memoriza regula.

Analiza unei bucăți din casete și ca temă acasă. În alta oră se face dictarea unei bucăți când va premerge în pregătire și alte chestiuni ortografice insistându-se mai mult asupra punctuației complementului.

Urmează apoi în aceeași oră corectarea în felul arătat.

Cetită în sedința intimă a cercului cultural inv. ținută la 14 April 1929 în Sebeș

Petru Opincariu
inv. la școala prim.
de stat din Sebeș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Comitetul școlar al județului Alba.

No. 333—929.

Obiect: *Incheierea conturilor de gestiune pe exercițiul 1928.*

Către toate comitetele școalelor primare și grădinele de copii mici.

În vederea executării dispozițiilor, art. 90 din legea contabilității publice, vă punem în vedere înaintea conturile de gestiune de pe exercițiul 1928, până la 10 Iulie crt.

Pentru întocmirea exactă a conturilor și pentru evitarea unei corespondențe dificile și inutile ce se face cu ocazia retrimiterii acestora cu observațiuni, ținem să vă comunicăm următoarele:

Contul se va întocmi după modelul indicat mai jos, și va fi însoțit de următoarele acte: 1. Jurnalul de casă în original

2. Registrul de partizi pentru venituri, 3. Registrul de partizi pentru cheltuieli, 4. Registrul bonuri de plată, 5. Registrul de chitanțe, 6. Borderou de sumele rămase de încasat, 7. Borderou de sumele rămase de plată, 8. Borderou de actele justificative (chitanțe, facturi etc.)

În caz când s'au deschis credite pentru augmentarea vre unui articol, se va alătura la pagina respectivă a registrului de partizi hotărârile respective aprobate de comitetul școlar județean.

Model de cont.

Venituri				Cheltuieli									
Art. după buget	Natura veniturilor			Natura cheltuielilor (obiectul articolului din buget)									
	Evaluatiunile după buget.			Alocație bugetată		Drepturi constatate		Plăți efectuate		Sumele rămase de plată la finea anului		Credite anulate	
	L	b		L	b	L	b	L	b	L	b	L	b
	Drepturi constatate în favoarea școlii			Sumele încasate în cursul anului		Sumele rămase de încasat la finele anului							
	L	b		L	b	L	b						
Art. după buget													
	L	b		L	b	L	b	L	b	L	b	L	b

La venituri.

1. În coloana „natura veniturilor” se va trece, veniturile după nomenclatura cuprinsă în bugetul aprobat. Dacă în cursul anului se vor fi încasat și alte venituri cari n'au fost cuprinse în buget se vor trece și aceea sub denumirea „Venituri întâmplătoare”.

2. În coloana „evaluări bugetare” se va trece, în dreptul fiecărui venit, sumele prevăzute în bugetul aprobat. Pentru veniturile încasate, dar cari nu au fost prevăzute în buget, nu se va trece nici o cifră în această coloană.

3. În coloană „drepturi constatate în favoarea școlii” se vor trece sumele constatate ce s'au cuvenit școlii în anul pentru care se încheie școlile, Aceste drepturi constatate se stabilesc în modul următor.

4. Pentru veniturile cari se încasează pe bază de roluri cum sunt cota de 14% și din veniturile comunei și $\frac{1}{3}$ din arenda cârcimei după rolurile întocmite.

Pentru veniturile cari sunt date în arânda ex. arendarea de pământuri etc. după contractele de arendare sau închiriere.

Pentru veniturile cari nu se încasează nici după roluri nici după contracte, cum sunt acelea din amenzi școlare din serbării etc. drepturi constatate sunt sumele încasate în cursul anului.

În fine pentru rămășițele din exercițiile închise se va trece ca drepturi constatate, suma aleasă bună de implinit la 31 Decembrie al anului trecut cu ocaziunea încheierii socotelilor aceluia an.

5. În coloana „sumele încassate în cursul anului” se trec implinirile efectuate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie, după jurnalul de casă și după registrul de partizi.

6. În coloana „sumele rămase de încassat” se trec sumele rămase neincassate, adică diferența între cifra trecută în coloana sumelor încassate și între aceia din coloana drepturilor constatate.

Pentru aceste rămășițe, președintele împreună cu secretarul și casierul, alcătuiesc liste nominale „Borderou”

În partea cheltuelilor se va trece în coloana „natura cheltuelilor” cheltuelile după nomenclatura cuprinsă în bugetul aprobat. adăugându-se, dacă este cazul cheltuelile făcute în cursul anului, fără să fi fost prevăzute în buget, dar pentru cari s'au deschis credite extraordinare.

Dacă asemenea cheltueli există, trebuie să se indice că s'au obținut pentru ele autorizațiunea cuvenită, menționându-se ordinul de aprobare.

2. În coloana „credite acordate” se vor trece în dreptul fiecărei cheltueli, cifrele astfel precum au fost prevăzute în buget; iar pentru cheltuelile neprevăzute în buget și pentru cari sau deschis credite extraordinare se va trece suma creditului aprobat.

Dacă la unele articole ale bugetului s'au deschis vre'un credit suplimentar se va adăuga suma creditului suplimentar la cifra prevăzută în buget și totalul se va înscrie în coloana creditelor acordate.

3. În coloana „drepturi constatate în sarcina școlii” se va trece, în dreptul fiecărei cheltueli, suma totală ce s'au constatat că școala a avut de plată în cursul anului. Aceste constatări se fac după contractele încheiate pentru reparațiuni, construcții și altele, după facturile comercianților pentru furniturile procurate. Pentru sumele constatate ce au rămas de plată din ultimul exercițiu se vor înscrie la drepturile constatate sumele alese de bune cu ocaziunea încheierii socotelilor.

4. În coloana „sumele plătite în cursul anului” se vor înscrie toate plățile făcute în cursul anului dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie și justificate cu bonuri de plată, cu jurnalul de casă și registrul de partizi.

5. În coloana „sumele rămase de plată” se vor trece toate cheltuelile acelea cari nu au fost plătite până la 31 Decembrie,

finele anului financiar al exercițiului. Aceste sume trebuie să reprezinte diferența dintre drepturile constatate și sumele plătite

Pentru aceste sume rămase de plată, președintele împreună cu secretarul și cassierul alcătuiesc un „borderou nominal” și amănunțit pentru a căror exactitate certifică dâșii pe a lor răspundere. Aceste sume constatate bune de plată se vor trece în socotelile anului viitor în coloana drepturi constatate.

6. În Coloana „credite cari au rămas neintrebuițate” se vor trece sumele cari au rămas neintrebuițate din creditele acordate. Aceste sume reprezintă diferența dintre drepturile constatate și creditele acordate.

În josul socotelilor încheiate se va alege situațiunea definitivă bugetară, precum și acea bănească.

Actele justificative vor trebui timbrate legal și anume.

1. dela valoarea	0 Lei —	100	scutit de timbru
2. „ „	101 „ —	10000	cu timbru de 2 Lei
3. „ „	10001 „ —	50000	„ „ „ 5 „
4. „ „	50001 „ —	100000	„ „ „ 10 „

Referirile la dosarele „Borderourile” prevăzute la punct 8. vă punem în vedere că acestea să se formeze atât pentru actele justificative dela venituri cât și pentru cele dela cheltuieli în ordinea în care sunt trecute chitanțele și bonurile de plată în jurnalul de casă. Aceste dosare vor trebui să fie astfel întocmite încât să facă posibilă cercetarea actelor justificative fără să fie deteriorate.

Cei cari nici până la această dată nu vor depune spre aprobare conturile vor fi pasibili de sancțiunile cuvenite.

Aiud, la 20 Iunie 1929.

Prefect — Președinte. Revizor — Secretar.

Dr. E. Pop.

M. Sasu.

Contabil,

Groza Emil.

Către Direcțiunile școlilor de stat.

No. 2065/1929.

Obiect: *Publicarea locurilor vacante.*

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că în urma ordinilor ministeriale vom publica fiind vacante toate posturile învățătorilor numiți în mod provizoriu. Asemenea se vor publica vacante și posturile învățătorilor numiți cu titlu provizoriu, întrucât învățătoarele nu au 21 an împliniți și învățătorii, nu au satisfăcut legea recrutării.

Totodată se anunță că pe viitor nu se vor mai încuviința detașeri decât strict celor ce întrunesc condițiile prevăzute de Regulament.

No. 2066/1929.

Obiect: *Terminarea lucrărilor scripturistice.*

Precum în ceilalți ani așa și la finea anului acestuia punem în vedere tuturor că nu vom extrada chitanțele de pe lunile Iulie și August aceluia care n'au trimis Revizoratului următoarele lucrări: 1. *Rencensământul.* 2. *Bugetul pe 1929.* 3. *Contul de gestiune pe 1928.* 4. *Darea de seamă asupra învățământului pe cei din urmă zece ani,* cerută cu ordinul nostru No. 1321/1929. 5. *Tablourile statistice pe anul școlar 1928/1929. Modelul acestor tablouri e publicat în „Amicul Școlii” No. 26—1928.*

No. 2067/1929.

Obiect: *Directorii școlari nu pot părăsi școala în timpul vacanței.*

În urma multor neplăceri și încurcături din vacanțele verilor trecute punem în vedere tuturor învățătorilor directori, că ei nu pot părăsi, în timpul vacanței, școala lor. Ei trebuie să îngrijească și supravegheze localul și toate cele apărținătoare școlii, putând li totdeauna la dispoziția autorității sale școlare.

Dacă e învă. dir. silit se plece pe timp mai îndelungat din comună, e îndatorat ca să anunțe Revizoratul, lăsând în locul lui un substitut. Vom aplica severe sancțiuni celor ce nu se vor conforma acestui ordin al nostru.

Către școlile primare minoritare din județ.

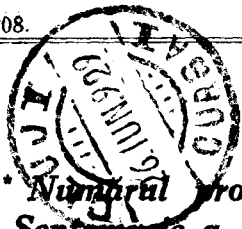
No. 2068/1929.

Obiect: *Tablouri statistice pe 1928/29.*

Cerem să ni-se trimită până la 10 Iulie a. c. Tablourile statistice pe anul școlar 1928/29. *Modelul acestor tablouri e publicat în No. 26—1928 al revistei „Amicul Școlii”.* Întrucât numărul acesta nu se află în arhiva școlii, să se împrumute dela școala de stat din localitate.

Revizor, M. Sasu.

ȘTIRI.

Numărul proximal revistei va apare numai la 1 Septembrie a. c.

* Suntem la sfârșitul anului școlar și cele mai multe comitete școlare nu ne-au trimis nici un ban în acest an. Multe comitete n'au plătit abonamentul dela apariția revistei. Și dintre învățători sunt cari n'au achitat în acest an abonamentul. Pe toți îi rugăm să ne trimită sumele ce ne datoresc.

* In vara aceasta încă se vor organiza diferite cursuri pentru învățători, și anume: Cursuri ptu învă. ajutori, cursuri pentru învă. cari predau la cl. V—VII, cursuri pentru ceice și-au pierdut cunoștințele, cursuri pentru învă. minoritari. Cei ce doresc să ia parte să se insiune urgent la Revizorat.

* *Invițăm pe toate comitele noastre școlare să achite în timpul cel mai scurt abonamentul la „Vatra școlară”, revista oficială a Inspectoratului Școlar din Sibiu.*

Poșta Redacției. Articolele care nu s'au putut publica până acuma vor apare la toamnă.

Cărți și Reviste.

Au apărut în editura: „CARTEA ROMĂNEASCĂ” și se pot comanda dela Cooperativa Învățătorilor — Aiud.

Biblioteca Minerva No. 178 Vânători de robi. Dela Cair la Minieh Vol. II. de Louis Jacolliot. Prețul Lei 6.

Biblioteca Minerva No. 154, 154a. Vânătorii de robi Dea-lungul Nilului albastru, Partea I-a de Louis Jacolliot Prețul Lei 9.

Biblioteca Minerva No. 161—161a. Iacob Pasinckof Nuvelă, Scene din moravurile rusești de Ivan Turghenief. Prețul Lei 9.

Biblioteca „Minerva” No. 233—233a. „Speronare” Vol. I. de Al. Dumaș Prețul Lei 9.

Biblioteca Minerva No. 234—234a. Speronare, Privelști și Amintiri din Italia vol. II. de Al. Dumaș. Prețul Lei 9.